

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ข้อมูลประกอบภาพการ์ตูนต่อพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในเด็กวัยก่อนเรียนขณะได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กอายุระหว่าง 4-6 ปี ที่เข้ารับการรักษานานหรือผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดตาก ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2544 จำนวน 40 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 ราย กลุ่มทดลอง 20 ราย กลุ่มทดลองได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำด้วยการอธิบายประกอบภาพการ์ตูน ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติของหอผู้ป่วยก่อนได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ ภาพการ์ตูนประกอบการให้ข้อมูล เรื่อง “เมื่อหนูได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ” ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.85 และนำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยเด็กที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบสังเกตพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในเด็กวัยก่อนเรียนขณะได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสังเกตวิธีการเผชิญความเครียดของริทชีและคณะ(Ritchie et al., 1990) และนำมาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและคำนวณค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ 0.81 และตรวจสอบความเชื่อมั่นของการสังเกตได้เท่ากับ 1 ข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW 9.0 ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Independent t-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการค้นหาข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ และคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการป้องกันตนเอง ในระยะก่อนแทงเข็มให้สารน้ำ ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2. คะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการค้นหาข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำในระยะแทงเข็มให้สารน้ำ ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. คะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการค้นหาข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำในระยะหลังแทงเข็มให้สารน้ำ ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และคะแนนพฤติกรรมการเผชิญความเครียดด้านการป้องกันตนเอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองให้มีลักษณะที่เหมือนกันได้ทุกประการ ได้แก่ เพศ อายุ โรค ประสบการณ์การได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ การอยู่หรือไม่อยู่ของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ขณะเด็กได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ

2. การให้ข้อมูลประกอบภาพการดูเด็กวัยก่อนเรียน ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมการเผชิญความเครียดทั้ง 3 ด้าน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

พยาบาลสามารถนำแนวทางการให้ข้อมูลประกอบภาพการดูแก่ผู้ป่วยเด็กก่อนได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ และช่วยให้ผู้ป่วยเด็กแสดงพฤติกรรมการเผชิญความเครียดได้ รวมทั้งเพิ่มความร่วมมือในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ และทำให้ผู้ป่วยเด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ

ด้านการศึกษาพยาบาล

ในการจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาภาคปฏิบัติ ควรมีการนำวิธีการให้ข้อมูลประกอบภาพการดูผู้ป่วยไปปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ป่วยเด็กที่เข้ารับการรักษายาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยเด็กเผชิญความเครียดต่อสิ่งคุกคามได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาซ้ำ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของผลการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการให้ข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ เช่น การให้ข้อมูลประกอบภาพการดูผู้ป่วยร่วมกับการใช้อุปกรณ์จำลอง การให้ข้อมูลโดยใช้การเล่น ในผู้ป่วยเด็กวัยก่อนเรียนที่ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำ
3. ศึกษาผลการให้ข้อมูลประกอบภาพการดูกับวิธีการปฏิบัติการรักษายาบาลอื่นๆ เช่น การเจาะหลัง การเจาะปอด เป็นต้น
4. ศึกษาผลการให้ข้อมูลประกอบภาพการดูต่อพฤติกรรมการเผชิญความเครียดขณะได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำในกลุ่มตัวอย่างวัยอื่นๆ เช่น วัยเรียน วัยรุ่น